

Kategoria: Styl życia

Opublikowano: wtorek, 06, październik 2026 08:29

Anna Dąbrowska

Odłony: 92

Ponad 65,5 tys. punktów zwrotu, w tym 23,5 tys. z automatami kaucyjnymi i 5 mld zwróconych butelek i puszek – to bilans pierwszego roku funkcjonowania systemu kaucyjnego w Polsce. Z badań przeprowadzonych przez Kaucję.pl wynika, że Polacy szybko się przyzwyczaili do zwracania opakowań objętych kaucją. 93 proc. przynajmniej raz skorzystało już z systemu.

– *Pierwszy rok funkcjonowania systemu kaucyjnego oceniam dobrze, aczkolwiek oczywiście widzimy pole do poprawy* – wskazuje w rozmowie z agencją Newseria **Anita Sowińska**, podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska.

Jak informuje resort, najpopularniejszym rozwiązaniem są automaty kaucyjne, które odpowiadają za 90 proc. wszystkich zwrotów. Ustawowy obowiązek zbiórki dotyczy większych sklepów o powierzchni powyżej 200 mkw., ale do systemu dobrowolnie dołączyło także 31 tys. mniejszych placówek. Stanowią one obecnie 47 proc. wszystkich punktów zwrotu w kraju. Poza jednostkami handlowymi utworzono blisko 750 punktów zbiórki.

– *Te liczby cały czas się poprawiają, co nas bardzo cieszy, natomiast poprawa jest niezbędna przede wszystkim w logistyce. Chcemy jeszcze większej sieci zbiórki opakowań, ale także usprawnienia procesów logistycznych. Wsluchujemy się też w głosy obywateli i obywaterek co do systemowej poprawy systemu kaucyjnego* – podkreśla **Anita Sowińska**.

Resort środowiska zapowiedział m.in. objęcie systemem małych, szklanych butelek po alkoholu, tzw. małpek, czy też wydłużenie okresu ważności bonów wydawanych przez automaty kaucyjne z 30 do 90 dni.

– *Widzimy, że zbiórka trwa, a konsumenci po spożyciu napoju odnoszą opakowania do punktów zbiórki. To zjawisko jest bardzo powszechne. System kaucyjny jest na bardzo dobrej drodze, żeby spełnić postawione mu zadania i cele* – uważa **Piotr Okurowski**, prezes Kaucji.pl – Krajowego Systemu Kaucyjnego. Operator ten odpowiada za 3 mld spośród 5 mld zebranych opakowań.

Z raportu „Od uczestnictwa do rutyny. Indeks Adaptacji Kaucja.pl 2026” wynika, że 93 proc. Polaków przyznaje, że przynajmniej raz oddało opakowanie objęte kaucją, a 83 proc. korzysta z systemu co najmniej raz w miesiącu. 87 proc. natomiast zwraca większość lub prawie wszystkie opakowania. Dla 25 proc. stało się to już naturalnym nawykiem, a 52 proc. robi to, gdy butelek i puszek uzbiera się więcej lub gdy jest im po drodze.

– *Zalety obecnego systemu są widoczne, bo mamy czyste środowisko i przestrzenie publiczne. Nie widzimy porzuconych opakowań PET i puszek. Pokazuje to badanie wykonane nad Odrą, gdzie w porównywalnym okresie zostało zebranych o 90 proc. mniej opakowań PET i 80 proc. puszek. W rezultacie mamy też bardzo dużą ilość czystego, dobrej jakości surowca do recyklingu* – zaznacza **Piotr Okurowski**.

Wdrożenie systemu kaucyjnego jest odpowiedzią na wymóg osiągnięcia przez Polskę unijnego celu selektywnej zbiórki butelek z tworzyw sztucznych na poziomie 90 proc. do 2029 roku. Dotychczasowy model oparty na selektywnej zbiórce odpadów komunalnych pozwalał odzyskiwać ok. 40 proc. tego typu opakowań.

– *System poprawił bardzo wiele, przede wszystkim wyeliminował zanieczyszczenia, które mieliśmy*

Kategoria: Styl życia

Opublikowano: wtorek, 06, październik 2026 08:29

Anna Dąbrowska

Odsłony: 92

*dotychczas z żółtego worka, typu tacki, folię czy opakowania, które nie nadawały się do kontaktu z żywnością, a recykler produkujący regranulat do kontaktu z żywnością nie może ich używać. Jest mniej tych opakowań, a te, które trafiają do recyklingu, są dużo czystsze – mówi **Beata Szynkiewicz-Razik**, commercial director, Recycling Division w PRT Radomsko.*

– Kiedyś mówiliśmy o zanieczyszczeniach na poziomie 30–35 proc. Teraz obserwując wskaźniki w naszym zakładzie, widać dużo lepszy odzysk niż na początku. Gdy wyeliminowaliśmy opakowania, które były niechciane i nie wchodziły do systemu kaucyjnego, ta skuteczność, przynajmniej w procesie recyklingu, jest dużo wyższa. Przekłada się to również na koszty. Im mniej niepożądanego materiału, który należy odsortować, a później zapłacić za jego utylizację, tym recykling jest skuteczniejszy.

Kaucja.pl w zaleceniach dotyczących automatów zwrotnych (RVM) wskazuje, że precyzyjniejsze sortowanie poszczególnych materiałów pozwala efektywniej kierować je do odpowiednich procesów recyklingu i zwiększa wartość odzyskanych surowców. Część automatów kaucyjnych mechanicznie zgniata lub tnie opakowania w celu zmniejszenia ich objętości w trakcie transportu.

– Pozostaje nam do poprawy ilość puszek aluminiowej dostarczanej w opakowaniach. Nie pojawiała się ona wcześniej, była skutecznie odsortowywana, a teraz jest jej dużo więcej ze względu na to, że jest ona zbierana razem z butelką PET – podkreśla przedstawicielka PRT Radomsko, firmy specjalizującej się w recyklingu zużytych butelek PET i produkcji z nich regranulatu. – O ile cała puszka nie stanowi dla nas większego problemu, o tyle maszyny w sklepach bardzo często ją niszczą i zostają kawałki aluminium, które są bardzo trudne do wyeliminowania w procesie recyklingu czy sortowania. Musimy więc wyeliminować puszkę aluminiową, z drugiej strony popracować nad standaryzacją maszyn odbierających opakowania, żeby móc oddzielać już na samym wejściu puszkę od kawałków aluminium.

Na pewne trudności wskazują również konsumenci. Wśród problemów doświadczonych przynajmniej raz w ostatnich trzech miesiącach respondenci badania Kaucji.pl wskazywali oczekiwanie na możliwość zwrotu (85 proc.), pełny kaucjomat (78 proc.) czy też niesprawną maszynę lub przerwanie zwrotu (69 proc.).

– Jest wciąż kilka obszarów do poprawy. Są nimi unormowanie rozliczeń międzyoperatorskich, uporządkowanie i ujednolicenie systemu rozliczeń operatora z jednostkami handlu detalicznego, dalsza edukacja konsumenta w zakresie tego, jak należy oddawać. To także dostępność maszyn RVM, ich przepełnienie i wygoda dla konsumenta. To są najważniejsze obszary, które jeszcze w tym roku wymagają zaangażowania operatorów i uczestników systemu kaucyjnego – zaznacza prezes Kaucji.pl.

Polski system kaucyjny jest zdecentralizowany i tworzy go ośmiu operatorów. To odróżnia go od systemów działających w innych europejskich krajach. Operatorzy systemu kaucyjnego działają w Polsce na zasadzie not for profit. Środki zgromadzone w nim nie mogą być wypłacane właścicielom w formie zysku. Dotyczy to również nieodebranej kaucji. Środki w całości są przeznaczane na pokrycie kosztów obsługi i funkcjonowania systemu.

*– Zazwyczaj w danym kraju istnieje tylko jeden administrator zarządzający systemem zwrotu opakowań. Najczęściej jest to organizacja non-profit utworzona przez branżę, czyli producentów i sprzedawców detalicznych – mówi **Marián Áč**, prezes European Deposit Return Systems Association (EDRSA). – W systemie kaucyjnym trzeba uwzględnić wiele zainteresowanych stron: państwo, producentów, sprzedawców detalicznych, konsumentów. Z tej perspektywy polski system jest nieco bardziej złożony,*

5 mld butelek i puszek wróciło do systemu kaucyjnego. Polacy coraz częściej korzystają z punktów zbiórki

Kategoria: Styl życia

Opublikowano: wtorek, 06, październik 2026 08:29

Anna Dąbrowska

Odsłony: 92

ponieważ próbuje się wprowadzić pewien element konkurencji między administratorami systemu kaucyjnego. Mam więc nadzieję, że uda się znaleźć najlepszą konfigurację i osiągnąć bardzo wysokie wskaźniki zbiórki w ramach tego rozwiązania.

Okazją do podsumowania pierwszego roku działania systemu kaucyjnego w Polsce była Konferencja Kaucja 360, która odbyła się 1 października br.

Źródło: newseria.pl